

Nowy

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Czwartek, dnia 22 kwietnia 1915 r.

Redakcja i administracja „Nowego Kurjera Łódzkiego” mieści się przy ul. Zachodniej № 37.
Interesowani do redakcji, zgłaszać się mogą od 1 i pół do 3 po poł. i od 6 do 7 wiecz.
Administracja otwarta od 8 rano do 7 wiecz.
Adres telegraficzny „Łódź-Kurjer”.

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, miesięcznie kop. 50.
Za odnośzenie do domu lub przesyłką pocztową dolicza się 20 kop. miesięcznie.
Za przesyłkę zagranicę dolicza się 60 kop. miesięcznie.
Zmiana adresu 20 kop. Telefon Nr. 253.

Cena ogłoszeń: I-sza strona 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 50 k., nekrologi i reklamy 15 k., ogłoszenia zwyczajne 10 k., ogłoszenia drobne 1 i pół k. za wyraz.
Ogłoszenia zamiejscowe: I-sza strona 50 kop., reklamy po 20 kop., zwyczajne 12 kop. za wiersz lub jego miejsce w tekście 75 kop.

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca, za artykuły z góry ceną, honorarjów administracja wypłacać nie będzie.

Agentury: w Łodzi—Biuro ogł. „Promień”, Piotrkowska 81; w Pabjanicach—A. Wadzyński, Zamkowa 28; w Zgierzu—Nowy Rynek, kiosk Aleks. Lacha.
WYŁĄCZNE PRAWO przyjmowania ogłoszeń w Rosji, zagranicą i w Król. Polskiem, oprócz Łodzi i okolicy, dane jest Domowi Handl. L. i E. Metz i S-ka.

Teatr Polski Cegielniana 63.

Bilety w cukierni Gostomskiego, od soboty w kasie teatru od 11—2 i od 4—7 a w dzień przedstawienia od godz. 10 przez cały dzień.

W niedzielę, dn. 25 kwietnia 1915 o godz. 5 po poł. B E N E F I S KAROLINY TEKSEL

„Czy trzeba powiedzieć mężowi, że go żona zdradza?”
Lekka komedia E. Labiche'a w 3 aktach.

Obwieszczenie.

Przepustki z Łodzi odtąd wystawiane będą — o ile do tego nie są kompetentne władze wojskowe — wyłącznie przez Cesarско-Niemieckie Prezydium Policyjne w Łodzi bez współdziałania organów tutejszej milicji obywatelskiej.

W tym celu otworzono osobne biuro przy ulicy Ewangelickiej nr. 17, które dla publiczności przedpoł. od 10 — 12-tej i po poł. od 4—5 otwartym jest.

W niedzielę i święta biuro jest zamknięte.

Wszelkie przepustki, które niższy mają numer aniżeli 21401 niniejszym jako nieważne ogłaszam.

Osoby chcące się starać o przepustki najpóźniej dzień przed odjazdem w biurze zameldować się powinny i przy tem przedłożyć pas jako i fotografią nienależną.

Opłata za przepustkę wynosi 5 marek.

W tem samym biurze wszelkie podania o udzielenie pasu i zezwolenia na podróże załatwiane będą. Osoby do Łodzi przyjeżdżające w ciągu 24 godzin w tem samym biurze zameldować się powinny.

Cesarско-Niemiecki prezydent policji
von Oppen.

Łódź, dnia 20 kwietnia 1915r.

„Metodyka nauczania dorosłych analfabetów”.

(Referat Wł. Weychert — Szymanowskiej w Tow. krzew. oświaty).

W ciągu ostatnich kilku miesięcy z zapomóg udzielonych przez Sekcję szkolną i niezależnie od niej otwarto w Łodzi cały szereg kursów dla analfabetów dorosłych.

Rzecz niewątpliwie chwalebna w kraju w którym 70 proc. ludności nie umie ani czytać ani pisać.

Praca ta jednak istotnie owocna będzie tylko wtedy, gdy uczący dostatecznie uświadomią sobie specyficzne jego metody. Bo jak słusznie mówi Weychert — Szymanowska w

zbiorowem dziele „Praca oświatowa” jej zadania metody i organizacja**) „analfabeci dorośli są materiałem pedagogicznym zupełnie innym niż dzieci”.

Zwykła rutyna nauczycielska nie wystarcza przeto w tych wypadkach częste raczej szkodzi. Niewielka stosunkowo grupa ludzi, zajmujących się tą sprawą w T. K. O. w Łodzi w Stowarzyszeniu kursów dla analfabetów dorosłych w Warszawie i innych instytucjach oświatowych zdołała odnaleźć odrębne zasady nauczania dorosłych, by ono było rzeczywiście celowe i pożyteczne.

Dzisiaj, gdy kwestja ta stała się znowu aktualną, Zarząd T. K. O. uważał za stosowne zaprosić na konferencję jedną z najbardziej kompetentnych w tej dziedzinie pracownic.

W niezwykle barwnym i zajmującym referacie pani Weychert—Szymanowska scharakteryzowała linie wytyczne w nauczaniu dorosłych analfabetów.

Podczas, gdy nauczanie dzieci obliczone jest na lata całe, tutaj iść ono musi szybko i rezultaty nauki już w krótkim czasie muszą być widoczne.

Należy wyzybyć się wszelkiego balastu szkolnego nie zatrzymywać się nad szczegółami, wyjaśniać tylko rzeczy podstawowe i pamiętne, oraz przypominać o tem, że sztuka czytania i pisania nie jest celem, lecz jedynie środkiem do zdobycia nauki.

Nie należy zanadto zwracać uwagi na kaligrafję, licząc się z tem, że spracowane mięśnie robotnika z trudnością potrafią przystosować się do cieniowania liter.

Do pewnego stopnia można patrzeć przez palce i na ortografię i pisanie poprawne zjawia się z czasem samo przez się, gdy uczeń czytać będzie więcej.

Pominać można zupełnie reguły gramatyczne, lub dać je w sposób najogólniejszy i przystępny**) a natomiast wyłożyć zasady składki jako niezbędne do lepszego zrozumienia przeczytanych urywków.

Nie należy nużyć uczniów dyktandem, złożonem zwłaszcza z luźnych zdań, obliczonych często na powo-kowanie błędów ortograficznych, lecz jaknajwcześniej przejść do samo-

*) Kraków 1913 str. 297.

**) Patrz program i wskazówki do nauki czytania i pisanja z analfabetami dorosłymi Wł. Weychertówna, Warszawa 1907 Wydawnictwo Stowarzyszenia kursów dla analfabetów dorosłych.

dzielnych wypracowań, które znowu przystosowane być winny do potrzeb życiowych. Niechaj uczeń nauczy się ułożyć ofertę na posadę, rachunek za robotę, lub napisze podanie do sądu. Tak samo w zadaniach arytmetycznych, zamiast dzielenia cukierków i ciastek wprowadzić najprostsze obliczenia, z którymi się ciągle robotnik spotyka i przykłady z życia praktycznego.

Nauka niech sprzyja rozwojowi indywidualności ucznia, niech zachęci go do samodzielnego szeregu wypowiedzania swych myśli i n-czuć.

Tradycja uświęciła np. w sferach ludowych stereotypową formę listu, który zaczyna się od „niech będzie pechwalony,” i po całym szeregu pojedynczych pozdrowień dla wszystkich krewnych i znajomych kończy się zwykle słowami: „jestem zdrow czego i Wam życzę.”

Trzeba przekonać uczniów, że list może odbiegać treścią od tego szematu i być żywym wyrazem żywych uczuć.

Dużo, dużo podobnych uwag zaczerpniętych z bogatego doświadczenia, rzuciła w referacie swym szanowna prelegentka.

Szkoda tylko, że nie przybyli dosyć licznie na zebranie kierownicy rozrzuconych po mieście różnych kursów dla dorosłych analfabetów.

Obecni natomiast wynieśli z posiedzenia nie tylko pożytek lecz i wspomnienie uroku jednej z siłaczek „przedstawicielki tego zastępu oświatowców” polskich, który wydał Bolesława Hirszfelda, Stefanję Sempolowską, Mieczysława Brzezińskiego i tyle innych pięknych i świetlanych postaci.

M. K.

Wokół wojny.

Druga pożyczka.

Z Berlina donoszą pod datą 21 kwietnia:

Na drugą pożyczkę wojskową, wpłacono dotychczas 70 proc. subskrybowanej sumy 9000 miljenów marek.

Bomby z aeroplanów.

Samoloty niemieckie wykazują specjalnie ożywiającą działalność na terenie wschodnim. Aeroplany nie-

mieckie unosiły się całemi szwadronami nad pozycjami rosyjskimi w Ostrołęce i inn. Szwadrony lotnicze składały się tu z 12 do 16 samolotów, rzucając wiele bomb, które wyrządziły poważne straty. Według źródeł rosyjskich rzucili lotnicy niemieccy około 180 bomb na jedną z wsi pod Ostrołęką.

Grey w Kopenhadze?

Korespondent hamburski „Voss. Zeitung” donosi, że Grey bawi obecnie w Kopenhadze, dekad przybył z Holandji.

Kronika

— (r) Pośrednictwo pracy.

Ze źródeł urzędowych komunikują nam: Przez urząd pracy przy Cesarскоm Prezydium policji, Piotrkowska 108, w przeciągu ostatniego tygodnia wyprawiono okrągłą liczbę 3,500 robotników na robotę na czas dłuższy. Codopiero nadeszły z Niemiec pierwsze listowne wiadomości od tych robotników. Ludzie ci bez wyjątku zadowoleni są z pracy—ułożenia i wikt. Owe listy będą w tych dniach dołączone krewnym. Przekazywanie pieniędzy pozostałym tutaj blizkim może być skuteczniane także za pośrednictwem Prezydium Policji. W obecnej chwili do urzędu pracy zgłosiła się znowu liczba pracodawców z Niemiec w celach zawierbowania robotników dla pracy w kopalniach. Poszukiwani są również ślusarze i kowale; polni robotnicy znajdują także pracę.

— (d) Sekcja sanitarna przy

centralnym Komitecie milicji ponownie poleciła gminom wyznaczeniowym spisywać akty zejścia na zasadzie świadectwa lekarskiego, wystawionego na blankiecie, w celu przeprowadzenia przez sekcję sanitarną kontroli nad każdym przypadkiem zgonu wskutek choroby zakaźnej i zastosowania odpowiednich zarządzeń sanitarnych, co dla zdrowia ogółu jest konieczne. Świadectwa mogą wystawiać wszyscy lekarze.

— (s) Uruchomienie szko-

ły. Szkoła polska nr. 19 na rogu ulic Rozwadowskiej i Pańskiej została z polecenia sekcji szkolnej uruchomiona. Zapisy dzieci przyjmuje się codziennie od godz. 3 do 6 po południu.

Obwieszczenie

dla Łodzi i powiatu łódzkiego.

Wszelkie odpadki wełny jako i lumpy z dniem publikacji obwieszczenia niniejszego uważam jako aresztm obłożone. Zostaną one przez „Kriegsrohstoffabteilung“, zakupione.

Właściciele powyższych materiałów ilość ich wagi aż do 30 kwietnia do „Kreiswirtschafts-ausschuss“ przy ulicy Benedykta № 2 zameldować powinni, o ile są w ich posiadaniu. Do zameldowania zobowiązany jest każdy posiadacz śladu wymienionych materiałów.

W razie niezameldowania nastąpi zabranie materiałów i surowe ukaranie do zameldowania zobowiązanego.

**Cesarско-Niemiecki prezydent policji
von Oppen.**

Łódź, dnia 21 kwietnia 1915 r.

— (d) **Książki meldunkowe.** Centralny Komitet milicji polecił wszystkim dzielnicom wydanie powtórnego rozporządzenia rewirowym, aby stale i ściśle kontrolowali, czy książki meldunkowe są prowadzone przez właścicieli, ewentualnie rządów domów. Nieprzestrzeganie tego rozporządzenia będzie karane.

— (d) **Wydawanie pożyczek bezprocentowych.** Do istniejącej przy Komitecie niesienia pomocy biednym bezprocentowej kasy pożyczkowej zwraca się wiele osób o wydanie pożyczek. Tego rodzaju próśb jest obecnie około 2000. Z powodu braku środków tylko mała część tych próśb może być uwzględniona. W zeszłym tygodniu wydano pożyczek bezprocentowych na sumę około 800 rb. Wysokość pożyczek wynosi od 2—8 rb. tygodniowo.

— (f) **Pożyczki pod zastaw.** Z chwilą zamknięcia czynności w lombardach łódzkich warszawskiego Tow. pożyczkowego, wielu mieszkańców miasta i okolic potrzebujących pieniędzy zmuszonych było pozbywać się cennych przedmiotów sprzedając je za bezcen handlarzom. Do skupywania takich przedmiotów rzuciły się całe rzesze drobnych kapitalistów, robiąc dobre interesy. Obecnie obydwa lombardy akcyjne rozpoczęły z tego powodu wydawanie pożyczek pod zastaw, to też skup przedmiotów zmalał.

— (f) **Laboratorium miejskie.** W tych dniach otwarte już zostało laboratorium chemiczno-bakterjologiczne sekcji farmaceutycznej Komitetu obywatelskiego. Lokal dla laboratorium otrzymano w gmachu uczelni polskiej. Zarządzającym laboratorium jest inżynier-chemik p. Rozenman.

— (x) **O dalszy los szkół na Bałutach.** Jak wiadomo w styczniu uruchomiono na Bałutach, w Radogoszczu i Zabieńcu 23 szkoły, t. j. połowę istniejących w tych miejscowościach szkół początkowych. Nauka w uczelniach tych prowadzona jest na dwie zmiany i dzięki temu korzysta z niej 2800 dzieci biednych, od których nie pobiera się za naukę żadnej opłaty. I byłoby wszystko dobrze, gdyby nie to, że 4000 rb., przyznane na uruchomienie szkół są już na wyczerpaniu i wystarczą zaledwie na jednomiesięczną pensję dla nauczycieli.

Nad sprawą powyższą debatował onegdaj kierownicy spraw gminnych i szkolnych w Radogoszczu i w konkluzji obrad postanowili zwrócić się do Komitetu obywatelskiego z prośbą o ponowną pożyczkę gdyż ściąganie obecnie składki szkolnej uznano za niemożliwe. Uzyskanie nowej pożyczki pozwoli prowadzić nadal naukę w szkołach i zabezpieczy skromne bo zaledwie 30 rb. na miesiąc wynoszące wynagrodzenie dla nauczycieli.

Uchwalono też, że względu na późne rozpoczęcie roku szkolnego, wakacji letnich nie urządzać wcale, na co nauczyciele, choć przepracowani, bo udzielający nauki dwóm zmianom dzieci, zgodzili się chętnie.

Obowiązek wystarania się o pożyczkę przyjęli narazie: wójt, pełnomocnicy gminni i przedstawiciele zainteresowanych ogółów, którzy też zagwarantują pożyczkę swoimi osobistymi majątkami.

— (d) **Oczyszczenie rezerwuarów.** Centralny Komitet milicji polecił dzielnicom dopilnować, aby zbiorniki do wody posiadający rury upustowe, umożliwiające czyszczenie zbiorników.

— (s) **Z sekcji szkolnej.** Główny Kom. obywatelski komunikuje nam, co następuje: Sekcja szkolna podaje do wiadomości, że miejska szkoła polska nr. 19, przy ul. Rozwadowskiej nr. 36, została uruchomiona i że zapisy dzieci—analifabetów są przyjmowane codziennie pomiędzy godz. 10—12 rano.

— (d) **Z sekcji zbierania ofiar.** Wczoraj odbyło się posiedzenie członków sekcji zbierania ofiar przy Kom. nies. pomocy biednym. Na miejscu przewodniczących 6 i 7 rewirów, którzy ustąpili, wybrano p. Jana Szczepańskiego (ul. Tylna nr. 14) i p. Stanisława Skórka (Piotrkowska nr. 189). Postanowiono ażeby nadal nie dopuszczać dzieci do zbierania ofiar i sprzedaży znaczków. Dla prowadzenia ścisłej kontroli nad puszkami w lokalach dla rozdawnictwa takowych, gdzie ich jeszcze niema, powołany został p. Kowalski. Sprzedaż nalepek okiennych zajmować się będzie p. Baruch.

— (x) **Szczepienie ospy.** Na gmachach Tow. akc. I. K. Poznańskiego wywieszono ogłoszenie, że szczepienie ospy ochronnej tak dzieciom jak i dorosłym pracownikom i robotnikom firmy, odbywa się codziennie od godz. 3 do 5 po poł. w laboratorium przy ul. Ogrodowej № 24, sień 6.

— (f) **Nowa ulica.** Wczoraj przystąpiono do robót około przeprowadzenia nowej ulicy w celu połączenia wschodniej części miasta bezpośrednio z Widzewem. W celu przeprowadzenia tej ulicy rozebrano dom drewniany manufaktury Widzewskiej, znajdujący się naprzeciwko centrali fabrycznej.

Ulica ta posiadać będzie 20 łokci szerokości, obszerne chodniki i rozpocznie się od centrali manufaktury Widzewskiej, a skończy na przedłużeniu ulicy Średniej, przecinając za lasem miejskim linię kolejową, nad którą zbudowany będzie wiadukt.

Dla zabrukowania tej ulicy zgromadzono kamienie znalezione w lesie podczas kopania pienków. Kilkudziesięciu robotników zajętych jest obecnie biciem szabru.

— (r) **Kom. obyw. nies. pomocy biednym.** Na ostatnim posiedzeniu Kom. obyw. nies. pomocy biednym (Płacowa 13), zastawiano się nad sprawą wydziałania zaganków dla bezrobotnych robotników; przyjęto propozycję pewnego obywatela ziemskiego z okolic Turku, który za przykładem sąsiadów ofiarowuje część swych gruntów na rzecz Kom. nies. pom. biednym, przysługując jedynie o wyrobienie zwolnienia jego zaprzęgów od rekwizycji. W końcu posiedzenia rozstrzygnięto parę spraw pomniejszych doniosłości.

— (f) **Narada restauratorów.** Wobec podniesienia cen piwa przez browary o 25 proc. restauratorzy i właściciele piwiarni odbyli naradę między sobą i postanowili podnieść cenę piwa w sprzedaży na kufle. Wczoraj już zastosowano tę zwykłą.

— (d) **Z gminy żydowskiej.** Na wczorajszym posiedzeniu zarządu gminy postanowiono zakomunikować szpitalowi fundacji małż. Poznańskich, że główny Komitet obywatelski zgodził się na wyasygnowanie stosownie do prośby gminy na leczenie żydów 4000 rb.

— (d) **Towarzystwo statystyczne.** W tych dniach ma się odbyć organizacyjne zebranie żydowskiego Tow. statystycznego, powołanego do życia przez grupę działaczy społecznych. Ustawa, która została opracowana w swoim czasie przez I. Szwaremana, przewiduje urządzenie odczytów dla swoich członków i wieczorów dyskusyjnych; naukowe opracowywanie danych statystycznych

raz materiału, znajdującego się w archiwach rządowych i społecznych instytucji, wydanie dzieł treści, tyżcającej się statystyki etc.

— (r) **Z Tow. wspierania biednych starców.** „Linus-Hacholim“. Dochód z „dnia znaczka“ na korzyść Towarzystwa po potrąceniu wydatków wynosi 590 rubli. O wartości każdej skarbonki kwestarki i kwestarze mogą się dowiedzieć w kancelarii T-wa (Południowa 19), w godzinach biurowych (4—7 wiecz).

— (r) **Sprostowanie.** We wczorajszym artykule p. t. „Ochronka im. małż. Hertz“, w końcowym ustępie, wskutek rozsypania się czcionek, wkradło się kilka błędów, zmieniając sens całego zdania, które winno brzmieć jak następuje:

„Co więcej, że w warunkach, tak dziś ciężkich, zespół nauczycielski, sumiennie i gorliwie spełnia podjęte przez siebie obowiązki — zachęcony przyznać trzeba, przykładem pań-członkiń“.

— (r) **Nekrolog.** Wczoraj w południe zmarła s. p. Helena Matusiakówna znana i utalentowana miłośniczka sceny, członkini „Teatru Ludowego“.

Wyprowadzenie zwłok nieodżałowanej młodej adeptki sztuki odbyło się w piątek o godz. 2 po poł. we wsi Dąbrówka na cmentarz katolicki w Zgierzu.

Nabożeństwo żałobne za duszę s. p. Heleny Matusiakówny odbędzie się 29 b. m. t. j. w przyszy czwartek o godz. 9 w kościele św. Krzyża.

— (x) **Kartofle.** Dowiadujemy się, że w niektórych miejscowościach kartofle, przechowywane zimą w ziemi, w tak zwanych kopcach, zgnity doszczętnie. Tym sposobem rolnicy ponieśli dotkliwie straty i do sadzenia musieli kartofli kupić. Pomimo to z zadowoleniem stwierdzić można, że zapasy kartofli w okolicy, naturalnie po za obrębem powiatu łódzkiego, są jeszcze znaczne.

Wczoraj przybyło do Łodzi koleja kaliska kilka wagonów kartofli z okolic Ozorkowa, które dziesiątkami wozów przewieziono do składów prywatnych w mieście.

— (f) **Szarlataneria.** Po mieście kolportowane są w ostatnich czasach wśród mieszkańców reklamy, treść których jest następująca: „Nowe środki“ Zalecam bardzo skuteczne środki na różne dolegliwości, jako to: reumatyzm, katar żołądka, astmę, szum w głowie, egzemy, przyszcze, liszaje twarzy, łuszczenie się głowy. Bardzo skuteczny środek na porost włosów; w przeciągu 6 tygodni, stosując mój środek, można otrzymać bujny porost włosów u każdego, kto nie skończył jeszcze 55 lat. Ci, którzy przez kilka lat nie słyszeli, w przeciągu trzech tygodni odzyskają słuch. Ręczę za skuteczność moich środków. Z poważaniem. Specjalista A. Szoula. (Następuje dokładny adres mieszkania).

Specjalistą tym winna się zainteresować sekcja farmaceutyczna. — (o) **Skandal na zebraniu.** Onegdaj o godz. 6 po poł. przy ul. Zarzewskiej № 14, zwołano zebranie nadzwyczajne żydowskiego literackiego Tow. na Górnym rynku. Przewodniczył niejaki Majzel. Zebranie było zwołane na skutek wyrażenia przez członków votum nieufności zarządowi za jego bezczynność. Przy odczytywaniu sprawozdania z przedstawienia dramatycznego w Teatrze Wielkim, przewodniczący w ostrych słowach napadł na jednego z członków zarządu. Wywołało to gorszący skandal pomiędzy 60 zebranymi członkami, tak iż doszło nawet do pięści. Skandal objęty się aż do godz. 10 wiecz., kiedy, wobec spóźnionej pory, zebranie zamknięto, odraczając do dnia drugiego.

— (o) **Lektor w agresji.** Przemysłowiec łódzki, p. L. H., zamieszkały przy ul. Pańskiej № 11, w domu Sary Rosenblatt, zgodnie ze zwyczajem, panującym w Łodzi, należącość za komorne opłacił w swoim czasie za dwa kwartały naprzód. Z chwilą wybuchu wojny p. H. znalazł się w kłopotach finansowych, i nie mogąc płacić komornego postanowił wyprowadzić się z lokalu wynajmowanego, o czym uprzednio zawiadomił właścicielkę kamienicy. Właścicielka kamienicy usłała się ze skargą

na lakatora do sekcji prawnej milicji, która zadecydowała, aby nie dopuścić do wypuszczenia rzeczy p. H. dopóki tenże nie ureguluje gotówką należności.

Na miejsce przybył w dn. 30 marca oddział milicjantów, którzy nakazali stróżowi, aby nie przepuścić rzeczy przez bramę. P. H. od tej pory napróżno kołaczę po wszystkich instytucjach milicyjnych o pozwolenie wyprowadzenia się ze swego mieszkania—względnie otrzymanie odpowiedzi, że wyrok sekcji prawnej trwa w sile i nie może być odmieniony. Areszt zaś domowy rzeczy p. H., pod surowym nadzorem cerbera i milicji trwa w dalszym ciągu.

— (m) **Znaczna kradzież.** Prezydent policji niemieckiej zawiadomił dzielnicę milicyjną, że za składu towarów manufakturów Maks Pfefermana przy ul. Cegielnianej № 33, nieznanymi złodziejami skradli 120 sztuk towarów, wartości 2400 marek.

— (m) **Kradzieże.** Z fabryki guzików Sprelligera i Skurina przy ul. Widzewskiej nr. 43 wykryto systematyczną kradzież. Podejrzana kradzież robotnicę M. aresztowano.

— Do mieszkania Henocha Weisa przy ul. Cegielnianej nr. 9 przyszedł niejaki Wolf Miconmacher i korzystając z nieobecności domowników skradł dwa garnitury Miconmachera aresztowano.

— Z mieszkania Aronstama przy ul. Cegielnianej nr. 25 nieznanymi złodziejami, otworzywszy drzwi podrobionym kluczem, skradli różne rzeczy wartości kilkuset rubli.

— (o) **Ujęcie bandytów.** Podczas obławy w obrębie I dzielnicy przy ul. Głowackiej ujęto dwóch zdawna poszukiwanych bandytów, a mianowicie Bolesława Łysakowskiego i Andrzeja Kielczewskiego. Razem z nimi ujęto ich kochankę, Ludwikę Podleśną, którą odstawiono do Milicji obyczajności publicznej.

— (o) **Znaleziony granat.** W brudzie na ogrodach przy ul. Klinka i Ciemnej na Radogoszczu znaleziono niewystrzelony granat artyleryjski.

— (o) **Dzieciobójstwo.** Przy ul. Aleksandrowskiej pod № 3 w nieruchomości Szefnera przy wybieraniu nieczystości z dołu ustępowego znaleziono zwłoki noworodka płci męskiej pływające w dole. Milicja wszczęła energiczne poszukiwania wyrodnej matki dzieciobójczyni.

— (m) **Na gorącym uczynku.** Na ulicy Piotrkowskiej aresztowano uciekającego złodzieja Józefa Szymańskiego, który usiłował okraść jedno z mieszkań przy ul. Piotrkowskiej № 50.

Osadzono go w więzieniu.

— (f) **Nabożeństwo w Zgierzu za poległych.** Onegdaj w kościele parafjalnym w Zgierzu odbyło się uroczyste nabożeństwo żałobne za wszystkich poległych polaków. Kościół był przepelniony, nastrój podniosły. Kazanie w gorących słowach wygłosił ks. Kwiatkowski. Po nabożeństwie odśpiewano pieśni patriotyczne.

— (x) **Walca z ospą.** W Zgierz, z powodu panującej tam epidemii ospy, odbywa się masowe szczepienie ospy ochronnej. Od chwili ukazania się w mieście pierwszych zaszklonych na ospę do dnia wczorajszego, dokonano z górą 5,000 szczepień. Nadto w walce z epidemią stosuje się w całej rozciągłości izolacja i inne środki zaradcze, dzięki czemu epidemia słabnie z dniem każdym.

— (o) **Z Sulejowa.** W Sulejowie pod Piotrkowem, dzięki inicjatywie władz wojskowych miejscowych, zaprowadzono elektryczne oświetlenie ulic miasteczka.

— (x) **Z psół.** Pomimo ogromnych trudności, z jakimi rolnicy walczyć muszą w tym roku, roboty w polu postępują naprzód dość szybko; na gruntach przepuszczalnych siew jęczmienia i sadzenia kartofli doprowadzono już do połowy.

Z brakiem koni, narzędzi i zboża do siewu, rolnicy uporać się tak skutecznie, że niema obawy, aby gdziekolwiek ziemia pozostała odległa.

W ogrodach warzywnych odbywa się już flacowanie tych warzyw, rozsady których wychodowane zostały w inspektach.

Pogoda sprzyja pracy na roli. Opadów jest w miarę.

— (g) **Szkoły w Kaliszu.** — Burmistrz m. Kalisza, p. Michel, wydał rozporządzenie, aby wszystkie szkoły elementarne w Kaliszu zostały otwarte. Obowiązkiem rodziców jest posyłać dzieci do szkół. Za książki i pensje nauczycielstwa płaćć będzie kasa miejska.

— (o) **Z Częstochowy.** Naczelnik powiatu częstochowskiego von Thaez wydał rozporządzenie, zgodnie z którym pieniądze za wszelkie podania o przepustki przyjmowane będą tylko w złotej monecie. W Częstochowie zmarł znany obywatel, przedstawiciel gminy żydowskiej, Michał Hertz, w wieku lat 73. Naczelnik powiatu wydał rozporządzenie, na mocy którego wszyscy robotnicy mężczyźni, pracujący w większych zakładach przemysłowych: La Chenestehovienne, Mottage i S-ki, Pelea, Stradem i Warta, mają się stawić do fabryk, pod groźbą kary więzienia na wypadek niestawienia się do rozporządzenia.

Po długiej przerwie w życiu związków zawodowych, obecnie w Częstochowie znów zaczyna się budzić ruch robotniczy. Pierwsze oznię się z letargu miejscowe kółko łódzkiego związku zawodowego robotników przemysłu drzewnego. Utworzone przy związku tanią piekarnię robotniczą. Członkowie otrzymują 6 funtowy bochenek chleba białego w cenie 63 kop., zaś czarnego za 47 kop.

Teatr i Sztuka.

25-letni jubileusz działalności scenicznej Karoliny Tekslowej.

(Teatr Polski, Cegielniana 63)

Za trzy dni artyści Zjednoczeni nawiąże obchodzić będą jubileusz 25-letniej pracy scenicznej Karoliny Tekslowej, swej skarbniczki.

Program tego zajmującego wieczoru wypełni znakomita farsa E. Labiche'a p. t. „Czy trzeba powiedzieć mężowi, że go żona zdradza?”

— Ciekawe pytanie, prawda? Ciekawsza jednak odpowiedź, jaką autor dał. Długo na nią czekać nie będziemy, bo w niedzielę, dn. 25 b. m. farsa ta ujrzy światło kinkietów scenicznych. Jak się dowiadujemy i artyści i reżyser w osobie p. Al. Szarkowskiego dokładają wszelkich starań, aby Labiche był Labich'em, aby farsa kipiła werwą i humorem przy utrzymaniu się jednako na poziomie wysoce artystycznym.

A więc czekajmy niecierpliwie niedzielę! Trzeba tylko zaopatrzyć się w bilety, których pozostała niewielka liczba sprzedawana jest codziennie w eukierni Roszkowskiego, a od soboty w kasie teatru.

„Wielki nieboszczyk“.

Teatr „Thalia“ (Dzielnia 18).

Łódź jest wielkiem miastem! ma wielkomięjskie długie ulice, światło i tramwaje elektryczne, ma sieć kolejek podmiejskich, wielkie kłopoty z kanalizacją i wodociągami, a w sobotę, dnia 1 maja mieć będzie i swego „Wielkiego nieboszczyka“.

Dnia tego grono utalentowanych i znanych już ze swych występów amatorów odegra w teatrze „Thalia“, sztukę znakomitego duńskiego autora, Magnasena, p. t. „Wielki nieboszczyk“.

Mimo takiego pogrzebowego tytułu, utwór ten jest nadzwyczaj wesołą tragi-farsą, pełną satyry, ironji i humoru.

Wykonawcy pod energiczną i umiejętną wodzą swego kierownika, p. Al. Bielińskiego, opracowują sztukę starannie i prawdziwie artystycznie. I nowość ta, niegrana dotychczas na scenie łódzkiej i cel dobroczynny, ściągają niewątpliwie wiele publiczności, na „Wielkiego nieboszczyka“, bo przecież Łódź — to wielkie miasto!

Beneficja Z. Sławińskiej.

TEATR „SCALA“ Cegielniana 18.

Dnia 2 maja t. j. w niedzielę odbędzie się wieczór benefisy p. Zofii Sławińskiej. Program tego wieczoru wypełni malownicza sztuka Gabryeli Zapolskiej p. t. „Mężczyzna“. Benefisantka ukaze się nam w roli Elki.

Pozostałe bilety nabywać można u benefisantki w hotelu „Savoy“ (Pasaż-Majera № 6).

Z teatru „Miniatura“.

Obeony program w „Miniaturach“ zawiera doskonały wodewil „Gdzie niema zazdrości, tam nie ma miłości“ oraz „Parodia miłości“, komedję Gorceyńskiego.

W wieczornej części koncertowo-kabaretowa wypełniona jest przez doskonałego komika Michałowskiego, Woźniaka piosenkarza z repertuarem m. m. musowym, śpiewy solowe pani Szeslandowej i Barskiej oraz Lwowskiego „Sztubackie kawały“ Miłozza i nastroje Weżykowskiego.

Teatr Ludowy (Przejazd 34).

W nadechzącą niedzielę ukaze się w teatrze Ludowym (Przejazd 34), sztuka historyczna p. t. „Córka Miecznika“. Zarówno treść sztuki, jak i forma jej wierszowana wyróżniają ją z liczby przeciętnych sztuk historycznych.

Skrzynka do listów

Wszystkim tym, którzy w dniu znaczka 15 b. m. przyczynili się do powiększenia funduszów instytucji, a mianowicie: paniom i panom dzielnicy, firmom, które bezinteresownie udzieliły lokale na dzielnice, kwestarkom i kwestarzom za gorliwą pracę, P. p. członkom łódzkiego żydów. Tow. sportowego za łaskawy współdziałanie, przesłowi chrz. Tow. dobroczynności Wy. pastorowi Gundlachowi i Komitetowi niesienia pomocy bezdomnym za wypożyczenie skarbonek oraz sz. publiczności, która swą ofiarnością wyraziła sympatię i uznanie dla naszej instytucji i przez to dała podporę do dalszej egzystencji naszego Towarzystwa składając najszerzej swoje podziękowanie w imieniu biednych chorych.

Zarząd łódzkiego żydowskiego Tow. nies. pomocy chorym

„Linus Hacholim“.

Wojna.

Z terenu wschodniego.

BERLIN, 21 kwietnia. Wielka kwatera główna. (Urzędowe).

Położenie na wschodzie jest niezmienione. W odpowiedzi, na zrzućenie bomb przez Rosjan, na Wystruć i Gąbin — miasta otwarte, leżące poza obrębem operacyjnym — obrzuciłszy wczoraj, punkt węzłowy kolei żelaznych Białystok 150 bombami.

Naczelnic dowództwo wojenne.

Na froncie zachodnim.

BERLIN, 21 kwietnia. Wielka kwatera główna. (Urzędowe).

Niedaleko katedry w Reims odkryto nową baterję nieprzyjacielską i wzięto ją pod ogień. W Argonach rzucali Francuzi bomby pobudzające do wymiotów. Rozbił się atak nieprzyjacielski na północ od Le Four de Paris. Między Mozą a Mezela, odparto wczoraj pod Flirey atak na dużej rozciągłości frontu, z dużymi stratami dla Francuzów. W Bois de Prêtres, zdobyto znów teren. W Wogezach naprzeciwko atakował nieprzyjaciel pozycje nasze na północny-zachód i południowy-zachód od Metzeralu, a także pod Sondernash. Także i tam ponieśli Francuzi duże straty. Wczoraj rano lotnik francuski zrzucił

We wtorek, dnia 20 kwietnia, zmarł po ciężkich cierpieniach członek naszej fabrycznej straży ogniowej ochotniczej

† p.

WILHELM JANC

w wieku lat 42. Zmarł w ciągu szeregu lat należał do naszej straży odznaczając się zaletami charakteru. Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 23 kwietnia o godz. 2 po poł. z domu amilijnego przy ul. Emilji № 14.

Zarząd fabrycznej straży ogniowej ochotniczej Akcyjnego Towarzystwa KAROLA SCHEIBLERA.

bomby na Loerrach, które uszkodziły fabrykę jedwabiu, należąca do pewnego szwajcara i dwa domy, raniąc wiele osób cywilnych.

Naczelnic dowództwo wojenne.

Urzędowy komunikat austriacki.

WIEDEN, 21 kwietnia. W Karpatach zaprzestali przeciwnik od dłuższego czasu swych ofbitujących w straty ataków przeciw najważniejszemu skrawkom frontu. Dotyczy to szczególnie pozycji naszych w tych skrawkach, które zakrywają najlepsze drogi dla wdarcia się do Węgier, doliny Odawy, Laborezę i Ung. Na uboczu tych głównych linii, prowadzących naprzód, w górach zalesionych, pomiędzy Laborozą i przy Ung, jeszcze teraz próbuje nieprzyjaciel przedrzeć się z dużymi siłami.

Wdarcie się w tym kierunku ma zlamać, pomimo najcięższych ofiar, niezwyčajny opór pozycji naszych w dolinie i na przylegających wzgórzach, przez obejście. W ten sposób rozwinęły się ponownie silne walki w górnej dolinie Czirkowej pod Nagypolanami, jak i na całym obszarze u źródeł tej rzeki, które trwały wiele dni i nocy. Także i tutaj spotkał zacięte ataki rosyjskie los, jakiego w końcu doznały wszystkie poprzednie ataki. Po stracie wielu tysięcy zabitych i rannych i przeszło 3,000 nierannych jeńców, nieprzyjaciel ataku zaprzestali.

Wielu rozprzestrzenianym za granicą oficjalnym wiadomościom, rosyjskiego naczelnego dowództwa, o sukcesach przewlekłych walk w Karpatach, można krótko przeciwstawić, że pomimo wszelkich wysiłków i wielkich ofiar, przełęcz Użocka uznana przez przeciwnika za główny cel ataków i jako szczególnie ważna, stale i pewnie znajduje się w posiadaniu naszym. Na pozostałym froncie odbywają się walki artyleryjskie.

Zastępca szefa sztabu generalnego von Hoefler feldmarszałek-lejtnant.

Z widowni tureckiej.

KONSTANTYNOPOL, 20 kwietnia. Kwatera główna donosi: W uzupełnieniu zdobyliśmy pewność co do tego, że wśród sześciu torpedowców nieprzyjacielskich, które przedwczoraj w nocy próbowały wdrzeć się do Dardaneli, znajdowały się także cztery kontrminowce i że dwa ze statków nieprzyjacielskich, które trafiły granaty, zatoneły w cieśninie morskiej. Z innych terenów wojny, niema nic ważnego do doniesienia.

Walki pomiędzy Mozą a Mezela.

BERLIN, 20 kwietnia. Z wielkiej kwatery głównej donoszą: Zastój w operacjach Francuzów, pomiędzy Mozą a Mezela, który po odbytych i dla nich ofbitujących stratami atakach, już pod koniec drugiego tygodnia kwietniowego, dawał się we znaki. trwał bez przerwy od 14 kwietnia, dnia naszego ostatniego zawiadomienia, aż do dzisiaj 19 kwietnia. Na froncie armji panuje spokój;

przyczem przez spokój należy rozumieć brak większych w związku z sobą stojących ataków, nie zaś zakończenie wszelkich bitew. Ani w dzień, ani w nocy, nie przysięcha całkowicie grzmot dział. Miejscami wzmaga się ogień ciężkiej artylerji do punktu kulminacyjnego. Są w toku walki z blizka z pomocą ciskaczów min, granatów ręcznych i min wybuchających, a ogień piechoty i karabinów maszynowych nigdy całkowicie nie ustaje. Obaj przeciwnicy dążą do niepokoienia dróg i ochronnych pomieszczeń, za frontem, ogniem artyleryjskim i bombami lotników. Ożywione manewry maszerujących wojsk, wielki ruch kolejowy i wozów ciężarowych, szczególnie w dniach 15 i 16 kwietnia, wskazują na to, że obecny stosunkowy spokój, nie może pozostać trwałym.

W dniach od 14—16 kwietnia, działała przeważnie obu stronami artylerja, podczas gdy piechota francuska, zapewne pod wrażeniem poniesionych nadzwyczajnych strat w poprzednich walkach, ograniczała się do pojedynczych zupełnie nieudatnych pozornych ataków, które w ogólnym położeniu były bez znaczenia. Wyprawy te, powtarzały się prawie wyłącznie w skrawkach frontu naszego, przeciw którym, od rozpoczęcia walk, ze szczególnym naciskiem skierowała się ofensywa francuska. Na skrzydle północnym przeciw pozycjom naszym pod Marcheville, Maizercy i Combres, na skrzydle południowym, przeciw linjom naszym w lesie Ailly, w lesie Mortmare, na północ od Regnierville, Feyen-Haye i zachodnim Bois de Prêtres. W nocy z 14 na 15 kwietnia, wyróżniły się napaści ogniowe, na wytyńcie Combres, szczególnie zaciętością. Tutaj także używał przeciwnik bomb mgławicowych i duszących, które miały za cel rozwlec zasłonę z dymu i gazów nie do wytrzymania, przed i w naszych pozycjach, aby odwrócić uwagę od nieprzyjaciela i utrudnić wojskom naszym przebywanie w rowach.

Atak w Bois de Prêtres, wydał tej samej nocy w posiadanie wojsk naszych pewną część francuskiej głównej pozycji, która z silnie utwierdzonym punktem oparcia wysuwała się przeciw naszym rowom czołowym. Rozpoczęta tym sukcesem walka zbliżała w zachodnim Bois de Prêtres, trwała bez przerwy w czasie następnych dni i nocy. Postępuje ona swobodnie, ale dla nas korzystnie. W godzinach przedpołudniowych 19 b. m. udało się tutaj wojskom naszym wysadzić w powietrze dwie strażnice i należące do nich odcinki rowów, przez co można było, pozycje nasze przesunąć naprzód, przyczem ponieśli Francuzi wcale pokaźne straty, podczas gdy nas, zdobyty sukces, nie kosztował ani jednego żołnierza.

Dzień 15 kwietnia pod wieczór, przedsięwzięli Francuzi 2 ataki w lesie Ailly, które—drugi już w zarędku, złamały się w ogaju naszym. Tak samo odparto 2 ataki przeciwnika na północ od Flircy, w nocy z 16 na 17 kwietnia. Powtórnie w tym dniu w różnych miejscach, a więc pod wyżyną Combres, pod Flircy i naprzeciwko lasu Mortmare, zauważono że Francuzi przygotowywali wojska w rowach czołowych: Do zatakowania nie doszło. Artylerja, po obu stronach, przypało w dniach od 14—19 kwietnia główne zadanie.

Ofiary.

P. Maurycy Kopy z okazji narodzin synku, p. p. Marjanostwa Głuksman, na Linus Hacholim—zb. 1.

ROZKŁAD JAZDY

Łódź (dw. Kaliski) — **Łowicz** (dworzec północny) — **Aleksandrów Łódź** (dw. kaliski) — **Skalmierzyce Piotrków** — **Sosnowiec W. W. i Herby Pruskie** — **Częstochowa** — **Włoszczowa**.

Ważne od dnia 8-go marca 1915.

Czas od godz. 6⁰⁰ wiecz. do godz. 5⁵⁹ z rana oznaczony jest przez podkreślenie liczb minutowych.

Łódź (Dw. kal.)	Łowicz (Dw. półn.)	Aleksandrów	Aleksandrów — Łowicz półn.	Łódź (Dw. kal.)	
Łódź	odchodzi	6-46	Aleksandrów	odchodzi	6-50
Zgierz	przychodzi	7-14	Wielotawek	przychodzi	8-12
Zgierz	odchodzi	7-21		odchodzi	8-20
Stryków		8-17	Kutno	przychodzi	10-11
Główno		8-43		odchodzi	10-47
Łowicz (dw. połud.)		9-56	Łowicz (dw. półn.)	przychodzi	12-05
(dw. półn.)	przychodzi	10-02		odchodzi	12-11
	odchodzi	10-12	Główno (dw. połud.)		12-20
Kutno	przychodzi	11-39	Stryków	przychodzi	1-43
	odchodzi	12-14	Zgierz	odchodzi	2-16
Wielotawek	przychodzi	2-18		przychodzi	3-09
	odchodzi	2-27	Łódź	odchodzi	3-16
Aleksandrów	przychodzi	3-46		przychodzi	3-44

Łódź (Dw. kal.)	Skalmierzyce		
Łódź	odchodzi	7-54	1094
Pabjanice	przychodzi	8-38	1136
	odchodzi	8-56	1156
Łask	przychodzi	9-50	1230
	odchodzi	10-00	1260
Zduńska Wola		10-32	132
Sieradz	przychodzi	11-26	226
	odchodzi	12-00	300
Opatówek	przychodzi	2-04	574
	odchodzi	2-24	594
Kalisz	przychodzi	3-	671
	odchodzi	4-02	7-02
Skalmierzyce	przychodzi	4-38	7-18

Skalmierzyce	Łódź (Dw. kal.)		
Skalmierzyce	odchodzi	11-44	1244
Kalisz	przychodzi	12-00	130
	odchodzi	12-36	185
Opatówek	przychodzi	1-15	276
	odchodzi	1-18	276
Sieradz	przychodzi	2-56	356
	odchodzi	3-28	428
Zduńska Wola		4-20	520
Łask	przychodzi	4-56	605
	odchodzi	5-08	6-08
Pabjanice	przychodzi	5-53	6-53
	odchodzi	6-02	7-00
Łódź	przychodzi	6-36	7-36

Piotrków	Sosnowiec W. W.		
Piotrków	odchodzi	4-03	—
Nowo-Radomsk	przychodzi	5-37	—
	odchodzi	6-08	12-03
Częstochowa M.	przychodzi	8-40	2-04
	odchodzi	8-38	2-33
Myszków	przychodzi	10-08	4-08
Ząbkowice		11-49	5-49
Dąbrowa		12-09	6-09
Będzin		12-24	6-24
Sosnowiec W. W.	przychodzi	12-34	6-34

Sosnowiec W.	W. Piotrków		
Sosnowiec W. W.	odchodzi	8-02	3-02
Będzin		8-13	3-13
Dąbrowa		8-23	3-23
Ząbkowice		8-50	3-50
Myszków	przychodzi	10-22	5-22
Częstochowa M.	przychodzi	11-51	6-51
	odchodzi	12-06	7-06
Nowo-Radomsk	przychodzi	1-55	8-55
	odchodzi	2-06	—
Piotrków	przychodzi	4-00	—

Herby Prus.	Częstoch. M.	Włoszczowa	Częstoch. M.	Herby Prus.
—	8-50	11-45	4-45	8-50
—	9-14	12-08	5-08	9-14
—	9-41	12-36	5-36	9-41
7-47	—	—	—	—
8-38	—	—	—	—
9-12	—	—	—	—
9-00	—	—	—	—
10-19	—	—	—	—
10-45	—	—	—	—

MAGAZYN KAPELUSZY
C. KALINOWSKIEJ
ULICA PIOTRKOWSKA Nr. 26.
Przyjmuje wszelkie obsadunki. W niedziele i święta magazyn zamknięty.

Do sprzedania większa ilość
CEBULI po przystępnej cenie. Wiadomość Ogrodowa 18.

KARPIE
Znane ze swej dobroci, codziennie, poleca mleczarnia dóbr „Paprotnia i Walewice“, ulica Przejazd 52, tel. 27-80.

Chrześcijańska Spółka
mosznej garderoby poleca najtaniej garnitury i spodnie, jak również na miejscu Zakład Krawiecki przyjmuje obsadunki i reperacje po cenach niskich, L. Wojciechowski i S-ka, ulica Główna 32.

Wszystkie porady w sprawach cywilnych i karnych mających się rozpatrywać w Sekcji Prawnej i w Sądach Obywatelskich przy Dzielnicach Milicji, udziela, jak również redaguje prośby, zażalenia i kasacje, zamieszkały przy ulicy Zawadzkiej № 29, 3-cie piętro front, do 10-ej rano i od 3-ciej do 6-ej po poł.

Towary na
bluzki suknie i kostjomy
sprzedaje detalicznie po cenach fabrycznych, J. Naftmagał, Piotrkowska 46, I piętro w podwórzu, skład fabryczny otwarty od 10-1 i od 3-4.

Świeże nasiona
WARZYW I KWIATOW
już nadeszły z zagranicy do składu L. Jasińskiego w Łęczycy 1 w Łodzi, ul. Andrzeja 19.

FARBIARNIA Józefa Rozenblata zaczęła funkcjonować

Szkoła rzemieślnicza towarzystwa
TALMUD-TORA
przyjmuje zapisy na kursy poobiednie w dziedzinie tkactwa i wykończalnictwa towarów - codziennie od 3 do 5.

MELASSY Nadzwyczajnie Tanie
Stołownia Międzynarodowa
większa ilość
zaraz do sprzedania, ulica Zawadzka 35 m. 8.

Kupię następujące numery gazet
Prądu № 10, poniedziałek, 11/11/1915
N. Gaz. Łódzkiej
z wtorku 5/1 1915 r. Nr. 5, z niedzieli 24/1 1915 r. Nr. 11 i z niedzieli 7/2 1915 r. Nr. 25.
Posiadacze tych numerów zgłoszą się z nimi do administracji N. Kur. Łódzkiej. Zachodnia № 37.

Zaginęły mi następujące Sola-weksle, wystawione in blanco i podpisane przez Antoniego Biskupskiego, Józefa Biskupskiego, Jana Kępkę, Wawrzynca Klepacza i Marcina Wildemanna po 100 rbl. każdy, prócz tego jeden weksel na 50 rbl. podpisany przez Augusta Klemmę i jeden podpisany przez Jana Tureka na 300 rbl. Ostrzegam przed nabyciem tych weksli ponieważ nie mają wartości, Jan Schindel.

Z poważaniem
Spółka kuchmistrzów.
Ważne dla panów
Po kilkoletniej praktyce w kraju i zagranicą, nagrodzony listem pochwalnym w Drezdeńskiej Akademii Krawieckiej. Przyjmuje wszelkie obsadunki po cenach niskich, garnitur marynarkowy 10 rbl., zakładowy 12 rbl. od sakpalta 10 rbl., **Bolesław Mizera**, Mikołajewska 71, w podwórzu.

NAKLAD NA WYCZERPANIU!!
Jak uchronić się od ciąży
D-ra med. K. I. Drekslera p. t.
Opis najnowszych środków od ciąży chroniących z rysunkami. **Mieszana książka dla każdego małżeństwa.** Cena 40 kop. Skład główny w księgarni A. Stomnickiego, ul. Piotrkowska 24

Kupię do siewu kilka korcy **owsa i seradeli**

Adresy z podaniem ceny zostawić w administracji „Now. Kurjera Łódzkiego“ Zachodnia № 37. 4457-0

Wiznowiona **AGENTURA CUKRU**
E. Kaczmarski i S-ka.
Sprzedaż wagonami i na worki. Przedstawicielstwo cukierni **Dobre** Mikołajewska 34.

NAUCZYCIEL
przypasabia na świadectwa nauuczelskie awiendarskie i inne, oraz organizuje komplety dla uczniów średnich zakładów naukowych. Piotrkowska 117 m. 17, zastąpić można od godz. 2-5 po poł.

Pracownia sukien MARJI dawniej Konstantynowska № 33, obecnie Zawadzka 23, przyjmuje suknie i kostjomy

Wzmem w dzierżawę **kilka morgów** gruntu z zasiewami w okolicach Pabjanic. Wiadomość w administracji „N. Kur. Łódzkiego“ Zachodnia 37.

Prośby
do władz i milicji, tiomaczenia wszelkiego rodzaju redaguje biuro „UNION“, Piotrkowska 92, lewa oficyna Kierownikami biura są prawnik i redaktor.

Zwracamy uwagę **wszystkim!!**

Ze najtaniej nabyć można, makę wszelkie kasze, mąkę, ryż, sól, cukier, farinę, tylko Piotrkowska 145. Uwaga! Prawa oficyna 2-gie wejście 2-ie piętro mieszkania 34. 3979-4

OTRĘBY
do sprzedania, ulica Gubernatorska № 3.

Zaraz gotówkę może otrzymać każdy, kto posiada **asekuracyjną polisę życiową**. Wiadomość u M. Szajnberga, ul. Konstantynowska 38, codziennie od 9-ej do 2-iej. 3979-4

Skuszerka masażystka
z dyplomem Cesarzkiej Aka demji medycynej w Piotrogrodzie praktykuje 20 lat, przyjmuje masaż, porody, rozwinięcia biustu Andrzeja 39, m. 10 od 12-5. Odpowiedzi na listy.

Ogłoszenia drobne:

- AAA** Meble różne z kilku pokojów sprzedam bardzo tanio. Karola 8-10 4560-4
- AAA** Meble prawie nowe sprzedam tanio aby zaraz razem lub częściowo. Mikołajewska 95 m. 27, front i piętro. 4554-6
- AAA** Meble wyprzedam bardzo tanio z trzech pokoi. Mikołajewska 40 m. 2, front. 3
- B** Łódka do sprzedania. Bałuty ul. Groszanka № 4 4579-8
- G** Gorsety gotowe dopasowane, oraz obsadunkowe piękne, trwałe, dostarcza niedrogo pracownia „Marja“ ul. Główna 17. 23-3

Kwiaty lombardowe, złoto, srebro, zegarki kupuje. Brzezińska 10 m. 9. Piatek, od 1 do 5. 4494-30

Kupię używane pianino dobrej fabryki. Oferty w „Kurjerze“ pod „Pianino“. 4577-1

Kupuję zęby sztuczne, całe, jak również polamane, oraz zębki piące dobrze. Kupuję również blaskiety wekslowe i marki. Hotel Centralny, Piotrkowska № 8 mieszkanie 8, przyjmuję od 10 do 1 przed poł. od 3 do 6 pp. 2-

Kupuję kwiaty lombardowe piące dobrze oraz biżuterję. Stary Berek 6. E. Kapeluszy. 12-4

Maszynę Singera pożyczę na miesiąc lub kupię tanio. Główna 17 m. 2.

Osoba samotna w średnim wieku, inteligentna, posiadająca świadectwa, znająca się bardzo dobrze na kuchni i domowym gospodarstwie, ze skromnymi wymaganiami poszukuje miejsca. Łaskawe oferty w „Kurjerze“ pod „E P“. 11-3

Zaginął paszport, wydany z gminy Bogozno, pow. łęczyckiego, gub. kaliskiej, na imię Stanisława Szymona 10-3

Zaginął paszport, wydany z gminy Rzeszów, pow. łódzkiego, na imię Stefana Podrzyckiego. 21-1

Zaginął paszport, wydany z majątku stratu m. Łodzi, na imię Antoniego Drozdowskiego. 19-1

Zaginął paszport, wydany z majątku stratu m. Piotrkowa, na imię Józefa Woźniaka. 26-1

Zaginęła książeczka legitymacyjna, wydana z magistratu m. Łodzi, na imię Juliana Józefa Bergera. 21-1

Zaginął paszport, wydany z gminy Tom. pow. łęczyckiego, gub. kaliskiej, na imię Antoniego Zaka. 21-1